

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 211.

V Ljubljani, v soboto 13. septembra 1884.

Letnik XII.

„Germania“ o katoliškem časnikarstvu v Avstriji.

„Germania“, najbolj razvit in najbolj razširjen katoliško-nemški dnevnik, ki deluje v Berlinu na strogo katoliški podlagi, skuša svoje mnogobrojne čitatelje tudi z avstrijskimi razmerami kolikor mogoče soznaiti. V ta namen prinaša od časa do časa kaj krepke in jedrnate sestavke o Avstriji, njenem političnem življenji, o nasprotnih si strankah itd. Posebno pozornost pa obrača na razvitek konservativnega in katoliškega mišljenja. Pred nekaj časom je prinesla precej obširen sestavek o tiskovnih ali časnikarskih razmerah v Avstriji, ki se odlikuje po precej veliki natančnosti in izvedenosti. Da se je vrnila sem ter tje kaka pomota, da je prišel n. pr. „Slovenski narod“ in „Triester Tagblatt“ med katoliške časnike, se ni čuditi, ako pomislimo, oddaljenost med Berlinom in Ljubljano ali Trstom. Ta članek o katoliškem časnikarstvu je toliko bolj zanimiv, ker čaka ravno sedaj katoliškega tiska velevažna pa sitna naloga stati na straži proti pogubnemu vplivu s smrtjo se borečega liberalizma in v vse ljudske kroge razširjenih prostozidarskih ali judovsko-liberalnih listov.

Ker stoji ravno sedaj liberalizem že z eno nogo v grobu, ter se potaplja, prizadevajo si vsi v njegovi službi stoječi listi toliko strastneje, da bi ga, če le mogoče, rešili. Ne zadostujejo jim pa v tem boji in tiski samo poštena sredstva, temveč tudi prilizovanje, laž, hinavščina, obrekovanje in žuganje, sploh vse jim je dobro, kar jim pride pod roke.

Ker smo prepričani, da tudi „Slovenčeve“ čitatelje zanima, kaj piše Berolinski katoliški dnevnik o avstrijskem katoliškem časnikarstvu v obče in tudi slovenskem posebej, priobčimo omenjeni sestavek v odlomku.

„Tiskovne razmere“, tako se začneja članek, „niso v cesarskem mestu ob Donavi najboljše. Časnikarstvo, ki je v svojih sredstvih neizbirčno, ki nima nikake pozitivne vere in krščanstvu na vse mogoče načine nasprotuje, ki je neredko nemoralno in večinoma odvisno od borze in denarnega ju-

dovstva, se poteguje pod firmo talmi-liberalizma v gospodarskem oziru samo za želje kapitalistov, v političnem oziru pa narode drugega proti drugemu hujška in neplodne fraze in teorije prodaja: to časnikarstvo dela, ali bolje rečeno, kazi in spravlja v Avstriji javno mnenje ob veljavo ter kaže ondodne razmere v popolnoma drugačni podobi, kakor so pa v resnici.

Ta vrta listov, ki zasluži v resnici ime „fakci-jozna“, in je skeleča rana na zdravem telesu ljudstva, katero podpira „duh časa“ in razne druge okolnosti, je zelo razširjena in prevlada celó v krogih, ki ne soglasujejo s pogubnim duhom, ki veje iz teh listov. Nasproti tem liberalnim in naravnost protikatoliškim listom, ki se odlikujejo po velikem številu naročnikov in inseratov, je pa število listov, ki delujejo na domoljubni avstrijski podlagi in se potegujejo za konservativna in katoliška načela prav pičlo; pa tudi drugače so katoliški časniki daleč zadej za svojimi liberalnimi nasprotniki; posebno z ozirom na zunanjo opravo, razširjenost in inserate. Ko omeni pisatelj, da hoče vzroke teh slabih razmer v katoliškem časnikarstvu pri drugi priložnosti pojasniti, našteje vse katoliške časnike (razun popolnoma nabožanskih in bogoslovnih), ki izhajajo v tostranski polovici cesarstva.

Na prvem mestu imenuje „Vaterland“ „osrednji organ avstrijskih katoličanov“. Tu pristavlja „Germania“, da bi moral na Dunaji izhajati še eden veliki katoliški dnevnik za prosto ljudstvo, ki bi bil odmenjen širnim ljudskim krogom in bi bil vredovan po vzoru mnogih nemških, katoliških provincijalnih listov. Na Dunaji izhaja celoma 13 protiliberalnih in katoliških listov, med ktere šteje „Germania“, tudi zmerno-liberalne in sedanjo vlada podpirajoče liste: „Presse“, „Fremdenblatt“ in „Extra-blatt“. Poleg teh izhajata na spodnjem Avstrijskem še dva katoliška časnika. Na zgornjem Avstrijskem izhaja šest katoliških listov; na Solnograškem dva in eden vladen; na Tirolskem osem, med kterima je eden v italijansčini pisan. Na Koroškem je izhajal nemški katoliški list, pa je prenehal; pa k sreči je zdaj že vse pripravljeno, da bo mogel zopet iziti. Glasilo katoliških Slovencev na Koroškem je „Mir“.

Na Štajarskem si je pridobilo katoliško časnikarstvo še precej tal, in zato se katoliški „Grazer Volksblatt“ toliko vstrajneje in vspešneje bojuje nasproti ondodnemu liberalnemu listu „Tagespost“.

V Mariboru izhaja eden slovenski in eden nemški katoliški list; prvi se imenuje „Slovenski Gospodar“, drugi pa „Südsteirische Post“, ter zastopa pravice Slovencev nasproti terorizmu ali nasilstvu nemških liberalcev. Na Kranjskem izhajata dva slovenska katoliška lista: „Slovenec“ in „Slov. Narod“ (?). Dalje izhaja v Gorici: „Eco del Litorale“; v Trstu: „La vigilanca“ in slovenska katoliška „Edinost“. V Trstu izhaja tudi precej razširjen list „Triester Tagblatt“, ki je protiliberalen list. V česko časopisje se „Germania“ posebej ne spušča, ter samo pristavlja: „V severnem delu cesarstva ni pri razširjenosti ondodnih dežel dosti preskrbljeno za katoliške časnike.“ Pisatelj obljublja, da hoče v kateri prihodnjih številkih podrobneje govoriti o katoliškem časnikarstvu v severnih kronovinah.

Sestavek se konča z besedami: „Kakor se razvidi, ne manjka v Cislitaniji katoliških časnikov, ki nadkriljujejo liberalne organe ne samo v resnicoljubnosti, npravnosti in dostojnosti, ampak tudi v duševnem oziru; le razširjeni so še premalo in je v tem oziru še premnogo dela. Ravno v tem so katoliški in avtonomistični listi še daleč za liberalnimi. Liberalni časniki vladajo žalibog v katoliških rodovinah in vrednost dobrega lista je še v premnogh krogih neznana.“

Kar zadeva ta članek v obče, moremo reči, da je „Germania“ precej dobro podučena v avstrijskih razmerah. Brez malih izjem bi ga tudi mi podpisali. Da so pa ravno v slovensko-katoliškem časnikarstvu nekteri nedostatki, ni za „Germanio“ ravno taka velika hiba, ker poleg oddaljenosti deluje tu tudi in največ razlika v jeziku. Tako je zašel, kakor že omenjeno liberalni „Slov. Narod“ med katoliške liste, kar je njemu samemu gotovo najmanj všeč. Izpuščene so pa „Novice“, ki prinašajo poleg kmetijskih sestavkov tudi politične članke na katoliški podlagi. Ako so v drugih kronovinah omenjeni tudi vladni listi, ki ne nasprotujejo katoliškim načelom, bi smela imenovana biti tudi pri nas izha-

LISTEK.

Ivan Kacjanar.

Spisal J. Steklasa.

(Dalje.)

Glas o strašni zgubi krščanske vojske vznemiri vse avstrijske pokrajine, posebno pa Hrvatsko, a kralja Ferdinanda silno ožalosti. Vse je bilo nejevoljno na strašljive vojskovodje, ker se je zastonj žrtovalo toliko nadepolnega življenja. Najbolj razdraženi so bili Čehi, kajti od svojih 5000 vojakov niso skoraj nobenega več videli. Še huje pa je bilo za Hrvate, ki so izgubili vsled te nesreče vso lepo in in plodno zemljo med Savo in Dravo, zraven pa še toliko svojih junaških sinov.

Na Dunaji so mislili, da sta pri vsem tem največ kriva Kacjanar in Ungnad, zatoraj sta prišla pa tudi oba pri kralju v veliko nemilost. Skušala sta se zategadel z vsemi sredstvi opravičiti. Kacjanar sestavi obširno spomenico o celi vojni ter jo pošlje na Dunaj po kraljevem svetovalcu Trojanu Turjaškem.

Vrh tega pa je zahteval tudi od kralja spremljevalno pismo, da se pride ali pred njega samega ali pred zato odločeni deželni zbor zagovarjat. 26. novembra dobi Kacjanar zares zahtevano pismo, v kterem pravi kralj, da mu ga zato pošilja, da se pride opravičit. To pismo mu je zagotavljal na tri mesece varno potovanje in ga povabilo, naj pride 11. decembra osebno zagovarjat se v Krems. Kacjanar si je bil v svesti svoje nedolžnosti ter je zatoraj prišel tudi brez strahu ter izročil pismeno svoj zagovor. Temu pristavi še, da je bil glavni vzrok njegovega odhoda iz tabora pomanjkanje živeža. Odhod sklenili so vsi vojskovodje jednoglasno, ali iz njega je postalo splošno bežanje, on pa da nikakor ni prvi pobegnil, zato se ne boji, da mu bodo mogli dokazati izdajstvo.

Sodnikom pa se vse to ni dalo tako lahko dokazati; oni Kacjanarju niso hotli vrjeti, nego so ga dali zapreti proti dani besedi slobodnega potovanja. To ga je iznenadilo. Zato pošlje kralju ganljivo pismo, v kterem povdarja, da mu spremljevalni list zagotavlja varno vrnitev v domovino. Sklicuje se tudi na svoje dosedanje zvesto službovanje in zlasti

na svoje zasluge v ogerski vojni ter na ono, kar mu je takrat kralj obetal.

Ali vse njegove prošnje, vse njegovo zagovarjanje ni pomagalo nič, čeravno so se zanj potegovali mnoge visoke osebe, celó cesar Karol in poljski kralj. Pa še tega mu niso dovolili, da se začne o njegovem ponašanju redna sodnijska preiskava. Kraljeva trdosrčnost, ki tukaj ni bila na pravem mestu, razžalila je tako globoko Kacjanarjev ponos, da si je sklenil sam pomagati. Po noči od 30. do 31. januarja 1538 zbeži iz svoje temnice in se podá naravnost proti Dunaju. Ko pride že blizo ozidja, najde kmeta kterega prisili, da mu mora pokazati pot do onega mesta, kjer mu je bila okolica znana. Tam prebode kmeta in jezdi noč in dan skoz zahodno Oggersko, dokler ne pride v svoj trdni grad Sosed na Hrvatskem. Od todi je pisal kralju, da ga je njegova neizprosljiva nemilost prisilila k begu. Prosi ga milosti in odpuščenja ter obeta, da hoče na svoje stroške nabrati 4000 mož in jih izročiti kraljevim poveljem na tri mesece.

Med tem pa se je položaj na Hrvatskem spremenil. Vsled nesrečne bitke pri Oseku so bili Hrvatje

jajoča vladna lista „Laibacher Zeitung“ in „Ljubljanski List“. Če tudi jih namreč nikakor ne moremo šteti med popolnoma katoliške liste, jima vsaj za zdaj ne moremo očitati, da bi nasprotovala katoliški cerkvi in njenim naukom. Da je pa „Ljubljanski List“ podoben kmečkemu „fantu“, pri katerem skoro ne mine dneva, da bi se s kom ne tepel, ne spada sem. Da se pa načela pri vladnih listih kaj naglo lahko spremené, uči nas skušnja. Na Goriškem pogrešamo „Soče“, ki je katoliški list, v Trstu bi pa moral izostati „Triester Tagblatt“, ki menda ni zoper sedanjo vladno, tudi cerkvi ne tako nasproten, kakor Dunajski in drugi židovski listi sem ter tje, vendar pa veje iz njega protikatoliški duh. Ko izidejo nadaljni članki o katoliškem časnikarstvu o Avstriji, hočemo jih priobčiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. sept.

Notranje dežele.

Presviti cesar odpeljal se bo jutri 14. sept. zvečer ob 9. uri z Dunaja po severni železnici v Skierniewice, kamor bo v ponedeljek popoldne ob 2 prišel. Spremljal ga bo državni minister Kalnoky in njegovo običajno malo spremstvo. V Skierniewicah dobili bodo prej ko ne tudi že nemškega cesarja in Bismarka. Ker se cesar Franc Jožef na 16. popoldne ondi že zopet poslovi, bo imenitni razgovor, na katerega vsa Evropa gleda, neogibno na 15. popoldne in 16. zjutraj.

Deželni glavar v **Gorenji-Avstriji** postal je opat Achleuthner, namestnik njegov pa fabrikant Dierzer.

Za **solnograškega deželnega glavarja** imenovan je grof Chorinski, namestnik mu je župan Meisinger.

Dalmatinski cesarski namestnik fmlt. Jovanovič je po nevarni bolezni že toliko ozdravil, da se bo prav o kratkem na svoje mesto v Dalmaciji podal.

Na **Hrvaškem** se vse giblje, kar se sploh gibati zamore. Volitve, ki se bodo 16. t. m. pričele, spravile so vso deželo kviško. „Sloboda“, glasilo pravne stranke (Starčevićev) pripoveduje o nekih nemirih, ki so se baje pričeli pri Kostajnici. Okraj, kjer se bodo kandidirale narodne stranke volili, povabili so poslednje, da naj se jim pokažejo. Tako so iz tega vzroka odpotovali sekcijski načelnik Stanekovič k svojim volilem v Petrinjo, naučni načelnik Vončina pa v hrvatsko primorje. Kmetje imajo razne prošnje na svoje bodoče poslance. Prvi bi rad olajšave pri kuhanji žganja, drugi ši želi polajšav pri plačevanju davka in drugih pritisklin. Vsakdo ima svoje bolečine, in kar je čisto naravno, da kandidirajo tudi na Hrvaškem vse obljubijo. Koliko bodo pa spoznili, se bo pozneje videlo.

Za **Stanislavsko škofijo** v Galiciji, ktera se ima na novo ustanoviti, določilo se je do sedaj 50.000 goldinarjev dotacije. Obravnave s sv. Stolom niso še dognane, vendar se pa prizadeti krogi nadajo, da se bodo dognale še to jesen, preden se bo pričel državni zbor, kjer se bo zadeva dalje določila in dognala.

Tudi letošnje leto postavile se bodo **štiri nove bosanske kompanije** na noge in sicer pride v vsako naslednjih mest ena kompanija: V Serajevu, Banjaluki, Dolenji Tuzli in v Mostarju. Vsaka bo imela po 92 pešcev Bošnjakov, katerim se bodo podčastniki in častniki iz družih hrvaških in srbskih polkov pridali.

silno vznemirjeni; mnogo velikašev je postalo neprijateljev Ferdinandovih posebno potem, ko jim je Zapolja sporočil, da naj se zedinijo z njim in da potem Turki ne bodo več pustošili Hrvatske, a Srem in Požeško županijo jim hoče tudi vrniti. Hrvatsko plemstvo se je zaradi tega zbralo v Gozdanskem na posvetovanje ter sklenilo z našim Kacjanarjem pravo zvezo proti Ferdinandu in za Zapoljskega. Zbrani so prosili Kacjanarja, naj bode njihov vodja po vsem Hrvatskem in Slavonskem, oni mu hočejo služiti s življenjem in premoženjem. Ta jim je odgovoril, da hoče še malo počakati, ali bode napadel Ferdinand njegova posestva. Ako se to zgodi, tedaj se vname velik ogenj.

Zakaj so pa hrvaški velikaši ravno Kacjanarja izbrali za svojega načelnika? Od kar je pobegnil iz temnice, živel je Kacjanar na svojem dvoru na Sosedu, ne daleč od Zagreba. Tukaj je imel Kacjanar sjajen dvor, kjer so se hrvaški plemiči zbirali in dogovarjali. Med njimi se je nahajal tudi večkrat Zagrebški škof, katerega je zopet Kacjanar v Zagrebu obiskoval. Tim plemičem in Zagrebškemu mestnemu svetu kazal je on Ferdinandova pisma, iz katerih se je videlo, da bi se bilo marsikteremu hrvaškemu

„Irredentizem“, katerega so dosedaj ob naših mejah na jugoistoku Rumunci in na zapadu Lahi gojili, jel je tudi na severu svoje kali poganjati. Českimi nemško-liberalcev se je oprijel in jako vrolo ondi svoje korenine poganja. Cesar bi se pred desetimi leti še živ krst v Avstriji ne bil nadjal, vresničilo se je pod Taaffejevo vladno. **Nemci v severnih Čelah** čutijo se neodrešene in se hrepené ozirajo preko črno-rumenih državnih mejnikov v blaženo in za-nje edino zveličavno Nemčijo. Dr. Knotz in tovariši so tisti, ki so „irredentizem“ med ondašnjimi Nemci proglasili in njihova banda sedaj vsakega za izdajalca in odpadnika ožigosi, kdor ima še zadosti poguma in srea, da poleg svoje nemške narodnosti tudi še avstrijsko zavest javno pripoznava. Povera Avstria! Daleč je s taboj prišlo med olikanimi Nemci, da se sedaj ondi za lopova taisti stigmatizira, ki je še toliko srčan, da tebe za svojo domovino pripoznava. Nemški-liberalci na Českem ne pripoznajo nič več Avstrije za skupno svojo domovino, tujce so se jeli čutiti v lastni hiši in strastno hrepené po združenju z Bismarkom in njegovimi. Da je res tako, priznavajo že nemške novine iz Českega same, razun „Reicherberger Zeitung“, ktera je za svoje „irredentovsko“ postopanje pri Bismarku že davno zaslužila red črnega orla — za črno svoje delo, katerega vsaka vrsta na državno izdajalstvo cika. Vlada pa k nedolžni (?) igrači molči in jo križem rok mirno gleda!

Liberalizem je čudno dete pravi Mefisto, ki si je v večnem nasprotju v svojih delih in v svojem mišljenju. Kaj ne, da je ogerski prvi minister **Koloman Tisza** liberalcec „come il faut“ (kakor bi ga človek vžil); vsaj do sedaj se je on povsod za uzor pravega in dovršenega kot solnce čistega liberalizma proslavljal. Ravno ta Tisza govoril je svojim volilem v Velikem Varadinu na srce razvijajoč jim svoj program kot kandidat ondašnjega volilnega okraja. Mimo družega ob takih priložnostih navadnega, prešel je Tisza v svojem govoru tudi na narodnosti po Ogorskem živeče in tukaj se mu lahko reče, da kolikor besedi je spregovoril, tolikokrat je neresnico povedal, ako so njegova in njegove vlade dela resnična, s katerimi je njegova teorija gledé narodnosti popolnoma navskriž. Tisza pravi: „Jaz si ne želim posilnega pomadjarjenja nemadjarjskih narodov po Ogorskem in tudi ne, da bi se oni svoji narodnosti odtujili, kar bi se nikakor z ogersko preteklostjo ne vjemalo, ako bi proti nemadjarom s silo postopali in jim naš jezik s silo vrivali. Zarad tega želim in mislim ter sem prepričan, da na Ogorskem vsak podanik lahko svoji narodnosti zvest ostane ter se v njenem naročju izobražuje. Pri vsem tem smemo pa vendar-le zahtevati, da se vsak zaveda svojih dolžnosti in po svoji moči do mogočnosti naše države, ktera ga je na stopinjo olike povzdignila, pripomore“. Kaj bodo pa Slovaki na to rekli? Tisza je menda že pozabil, kako neusmiljeno je madjarska vlada slovaščino zatirala, dokler je ni iztrebila povsod, kjer je bila na svojem mestu. Mi vsaj mu ne moremo verjeti, dokler nas po svojih delih ne prepriča.

Vnanje države.

Ako se bo **shod treh cesarjev** svršil po mislih in nazorih nemškega Bismarcka, se bo njegova ost naravnost proti Angležem obrnila, ktere Bismarck že dolgo časa pisano gleda in išče, kje bi jim ktero zasolil. Pomen tega shoda bo res svetovnega pomena; kajti tri najmočnejše vladarje spremljali bodo tudi trije najbolj prebrisani kancelarji Bismarck, Giers in Kalnoky. Politični svet ugiba dan na dan, o čem se bodo pomenkovali, ter danes to jutri zopet ono za glavno nalogo shoda smatra. Da se razgovori pri tolikošnem nakupičenju političnih prašanj, kakor jih imajo ravno sedaj v Evropi, ne bodo edino le okoli samo enega predmeta sukali je več kot dognano. Pač smemo trditi, da se bodo

ondi prerešetovala vse važne politično razmere, na ktere se svet deloma s strahom, deloma z radovednostjo ozira. Kakor se sploh sodi, določili se bo ondi natanko bodoči koraki tako za Avstrijo kakor za Rusijo na Balkanu, kateri naj ne bodo narodnostnega razvoja ondašnjih narodov ovirali. Dalje se bode vkrenilo nekaj skupnega, s čemur se bode poskušalo anarhistom sapo zapreti in to h kratki po vseh treh deželah; če se bo ravno tako lahko vse izvrševalo, kakor si reč na papirji zabilježi, je se vé da drugo vprašanje. Upanje je pa opravičeno, da bi se pa mnogo hudega zatrla in dobrega doseglo, ako bi le vse tri cesarstva, mogočna kakor so, trdno skupaj postopala. Ako bodo pa na Bismarckove predloge in nasvete kaj dajali, se bo pa zveza za povrh tudi še tako napravila, da bo mogoče z njo Francoze potolažiti potem pa na Angleže pritiskati. Bismarkova politika vsa na to kaže, da bo Angležem podkuril, kjer jim bo le zamogel, priložnosti za to se mu tudi ne bo manjkalo posebno v Afriki celó ne, kjer je jela nemška zastava angleško prav uspešno spodrivati.

Iz **Bolgarije** smo nedavno prinesli vest o umoru arhimandrita, Teofila v Macedoniji pri Lazarovem polji. „Politik“ ima o tistem umoru poročilo iz Sofije, ktero trdi, da je bil Teofil umorjen od dveh orožnikov, ki sta ga spremljala in da je tista dva podkupil Teofilov sovražnik arhimandrit Antimos, s katerim sta že več let v smrtnem sovraštvu med saboj živela. Ljudstvo okoli Lazarovega polja je bilo zarad tega na Antimosa toliko razsrjeno, da so ga kamnjati hotli, ko bi ga jim ne bila turška oblast ubranila. — V Sofiji so se nadomestilne volitve prav po volji sedanjega ministerstva Karavelov obnesle. Prejšnji minister Cankov ki bi Karavelovo (konservativno) ministerstvo neznansko rad spodrnil, dobil je samo enega poslanca na svojo stran, če tudi se jih je 29 volilo.

Poljaki so večji prijatelji **ruskega cara**, nego Rusi sami. Vsaj tako smemo sklepati iz tega, ker so se na gradu Lovicz, kjer bode dvorni lov, vsi ruski gozdarji in njihovi pomagači iz službe izpustili, ter so jih nadomestili s Poljaki. Nihilistov se je kljub največji pazljivosti po Varšavi več naselilo, kakor je to policiji ljubo ter so po mestu raztrosili neko pismo, v katerem naznanjajo, da bo izvrševalni odbor vsakega na smrt obsodil, kdor bo nihiliste izdajal ali ovajal. Palača Lazienki, kjer car stanuje, obkoljena je na tri vrste daleč od tisoč in tisoč vojakov, orožnikov in redarjev. V najbližji sosesčini napravil je vrhovni redarski ravnatelj, grof Tolstoj, kasarno za redarje in pa policijski komisarjat. Prijeli so tri častnike in sicer: dragonskega polkovnika Renneja, podpolkovnika pešcev Lambijeva in nekega poročnika (lajtnanta), ter so vse tri odstavili in jih za vse žive dni v Sibirijo poslali. Čuje se tudi, da so prijeli več častnikov.

Lord Northbrook, angleški komisar za Egipt, se je na svojem potovanju skozi Dunaj tudi pri Kalnoky-ju oglasil, in sta se z avstrijskim ministrom zunanjih zadev to in ono pomenkovala. Angleški listi sedaj tisto pomenkovanje po svojih mislih razpravljajo, kakor jim ravno služi. Govor vršil se je poglavitno okoli egiptovskega odškodovanja. To je namreč tisto odškodovanje, ki ga bodo dobili tujci, katerim se je pri razsipanju Aleksandrije kaka škoda godila na premoženju. Zal, da je med tistimi tudi mnogo Avstrijancev, ki še vedno na odškodnino čakajo. Grof Kalnoky je toraj angleškemu lordu namignil, da je skrajni čas za izplačo tistega denarja; ako bi se Angleška še dalje opotavljala, pritiskati jele jo bodo druge države, da bo za dotični red v Egiptu skrbela in Avstrija se jim bo brez vsakega pomisleka pridružila, kajti večno cinčanje angleške in turške politike že tudi njej preseda.

Afrika bo nemara vendar-le še jedro, za ktero se bodo Nemci, Angleži in Avstriji pisano gledali. Omenili smo že, da so Nemci ondi svojo zastavo razvili in tisti kos zemlje na zapadnih obalah afriških je vsled najnovejših poročil mnogo večji, nego se je to od začetka mislilo, ter meri nekako blizo 120 nemških milj. Angleži imajo svoje naselbine na jugu na Kapu in sedaj pa tudi že Avstrija gleda, kje bi zadobila ondi košček zemlje, kamor bi potem nepoboljšljive hudodelce izvaževala. Misel, če je sploh resnična, je tako srečna, da je zlatega denarja vredna. Kakor „Politik“ poroča, dobilo je c. kr. avstrijsko vojno brodogve nalogo, nekoliko po Afriki se ozreti, kje bi se dalo kaj priročne zemlje dobiti, ki nima še pravega gospodarja, ktero bi potem avstrijski kaznjenci obdelovati morali. Koliko potepuhov hrani se sedaj in redi po avstrijskih ječah, katerim redno delo smrdi, kakor nekomu česen in če so spuščeni komaj čakajo, da zopet „notri“ pridejo, posebno na zimo, kjer se ne dá povsod prenočevati. Rusija ima svojo Sibirijo, Angleška svojo Avstralijo, Španija ima Kubo, zakaj bi pa ravno Avstrija potepuhe in tatove na stroške davkoplačevalcev doma redila. Venkaj z njimi in davki bodo takoj manjši, našim jetnikom bode pa tudi vstreženo, ker poletni čas prenočujejo že tako najraje zunaj na prostem, tam ni take zime, tedaj bodo zadovoljni vse štiri letne čase.

(Konec prih.)

Izvirni dopisi.

Iz Spodnje Idrije, 11. sept. Tridnevica v čast Matere božje se je tu v petek ob 3. uri popoldne s slovesnim zvonjenjem pričela, potem slovesno opravljala, in ravno tako dokončala ter veseli sad obrodila, ker je blizu 600 vernih k božji mizi pristopilo. To je dokaz, da ni bil hlapčevski, temuč zveličavni strah, ki ga je napravila strela, ktera je 7. nedeljo po Binkoštih iz zvonika v našo farno cerkev vdarila — kratko pred drugo službo božjo, ko so se ravno otroci za prvo sv. obhajilo pred velikim altarjem pripravljali, in drugi pobožni po cerkvi razkropljeni molili. Strela je orglje poškodovala, tlak po cerkvi na šestih mestih razkopala, tla po ženskih klopéh vzdignila, vse šipe na oknih po cerkvi, v obeh zakristijah in na koru popolnoma razdrobila, samo v tronu pred podobo Matere božje je šipa cela ostala, ter četrto korenino zvonikovo blizu tal do polovice razrušila; vendar pa ni nobenega človeka ubila, niti poslopja vžgala. Zdaj se je pa že vse popravilo, kar je bilo poškodovanega.

Vzrok te nesreče je sicer Janez Moravec, podvzetnik našega turnskega dela l. 1881, ki je slab strelovod nastavljal, in še tega le na pol izpeljal; vendar se tudi ne sme trditi, da bi Bog s tem obiskanjem ne hotel vstrašiti tistih, ki službo božjo zanemarjajo, ter se med tem potikajo po krčmah in Kanomlji zaradi nesrečnih iger.

Naj bi se vendar enkrat naše županstvo zbudilo, in takim zanikrnejem ter oskrunjevalcem nedelj in praznikov strogo na pete stopalo, pa tudi po noči za mir in red skrbelo. Saj tega ne tirjamo zaradi nas ali našega pokoja, ampak zaradi vbogega ljudstva ki se po tem potu le končuje na duši in na telesu.

Iz Celovca, 12. sept. (Ludomir Prosinski.) Te praznike nas je obiskal poljski pisatelj Ludomir Prosinski iz Varšave. Predstavljal se je kot navdušen Slovan, dokaz, da tudi Poljaki popuščajo separatistično stališče. Ker nemško le slabo govori, morali smo se z njim pogovarjati v slovanskem jeziku, on poljski, mi slovenski, in glejte — razumeli smo se. V govoru poljski jezik ni toliko oddaljen od nas, kakor se vidi iz pisave (poljskega pravopisa). Kot pravi Poljak je Prosinski tudi veren katoličan. On je rekel: „Mi Slovani imamo božjo iskro v sebi, ki nam je pogoj lepše bodočnosti; zapadni narodi pa se pogrezajo vedno bolj v brezverski materijalizem, ki jih bo pahnil v brezno pogina. Naprosil me je tudi, da sem ga peljal v cerkev, da na praznik Marijnega rojstva ni ostal brez sv. maše. Kako srečni bi bili mi Slovenci, ko bi bila naša posvetna inteligenca tudi tako verna! Potem bi bili tudi mi Slovenci edini in složni, kakor so Poljaki! Največ liberalnega, recte brezverskega duha se navzamejo naši mladenči na visokih šolah na Dunaji in v Gradci. Zato bi morala biti skrb vseh Slovencev, da dobimo lastne visoke šole v Ljubljano. O tem ne smemo dvomiti, da je bodočnost le potem slovanska, ako si ohranimo v srcih „božjo iskro“ sv. vere; materijalizem pa, ki zanižava večnost in neumrjčenost duše, poniža človeka na stopinjo neumne živine, mu odvzame vse ideale, ter ga stori nezmožnega za etične naloge in pravi napredek. Bog dal, da bi šolajoča se slovanska mladina to spoznala!

Prosinski ni nasprotnik Rusom in želi, naj bi se oba naroda sprijaznila. Rekel je pa, da v tem smislu ne more dosti delati, ker Poljaki smatrajo tacega za podkupljenca, kdor bi jim govoril o spravi z Rusi. Rekel je, da obišče v Osijah grob tam pokopanega poljskega kralja, potem pojde pa v Ljubljano. Tedaj bote sami lahko govorili z njim.

Iz spodnje Istrije, 9. sept. Veče radosti, kakoršne je doživela ena najlepših in največjih vasi v „tužni Istriji“, namreč pri morju ležeči „Medolin“, že ni bilo 184 let. Pred tolilikimi leti je bila v imenovani vasi zadnja nova maša. A letos so imeli „Medulinci“ in sosednji vaščani zopet redko svečanost — novo sv. mašo. V dan 7. t. m. je daroval v Medolinski farni cerkvi novomašnik, čast. g. Luka Kirac iz Medoline, vrl Hrvat, prvo sv. mašo.

Zgodaj v jutro so jeli ljudje od vseh strani prihajati, da bi se vdeležili za tužno Istrijo — te redke slovesnosti. Duhovniki od vseh bližnjih fará, med njimi častni kanonik in Promentorski župnik, preč. gosp. Fr. D'Elia, ki bo prihodnji mesec obhajal zlato sv. mašo, so prišli novomašnika počastiti. Tudi nekaj njegovih prijateljev bogoslovcev iz Gorice smo med došlimi gosti opazili. Prostega ljudstva je bilo

pa toliko, da se je kar trlo. Cerkev je bila tako natlačena, da nisi drugega videl, kakor glavo pri glavi. Še več ljudi je pa ostalo zunaj cerkve, ker niso našli notri prostora. Slavnostno pridigo v srbo-hrvatskem jeziku je imel Sišanski župnik, čast. gosp. J. Ravnikar, rojen Slovenec. V prvi vrsti se je g. govornik spominjal staršev in dobrotnikov, koji so novomašniku pripomogli, da je zamogel študije dovršiti. Omenil je domačega g. župnika A. Legoviča, kateri je novomašnika v isti cerkvi krstil, v kateri ga danes vidi pri altarju darovati najimenitnejše božje opravilo, in kateri bode tudi letos obhajal 50letnico svojega službovanja kot dušni pastir v Medolinu. Spominjal se je gosp. govornik tudi pokojnega biskupa Dobrile, največega dobrotnika isterskih Slovanov, ki je namreč vzrok bil, da so roditelji novomašnika v šolo poslali. Ljudstvo je bilo med pridigo kar očarano. Vse je plakalo, staro in mlado. Novomašnikov oče je bil tako ginjen, da je celo mašo od samega veselja jokalo. Konečno je g. govornik novomašnika spominjal, naj bode svojemu zapuščenemu narodu zvest sin in skrben duhovnik, učitelj in vzgojitelj, osobito nežni mladini, ki je ravno dandanes tako neposajena in slabo vzgojena v strahu božjem, kajti ravno to mehča in blaži mlada srca. Opazil sem, da so pri teh besedah mlademu duhovniku zaigrale solze v očeh.

Po dovršeni službi božji smo se vsi zbrali na novomašnikovem domu k skupnem obedu, kjer smo ostali do pozne noči. Kot tujec sem tu našel pravo jugoslovansko gostoljubnost. Med stanovi ni bilo nikakoršnega razločka videti: duhovniki, učitelji, uradniki iz Pulja, priprosti kmetovalci — z eno besedo vsi smo bili židane volje. Tiste napetnosti si zaman iskal, ki se današnji dan po družbah — žalibog tako pogosto nahaja. Tudi napitnic in petja nismo pogrešali. Prvi je napil g. Promentarski župnik novomašniku in roditeljema. Zahvalil se mu je v jedrnatem govoru v svojem in v imenu staršev g. novomašnik sam v prav lepi in čisti hrvaščini. Med drugim je povdarjal, da hoče svoje celo življenje posvetiti v prid vere in milega mu naroda. Zahvalil se je vsem, ki so ga počastili s svojim prihodom, osobito prijateljem, došlim iz Goriškega, Pazina itd. Med prijateljskimi pogovori in lepim petjem so nam ure prehitro minule. Ko smo zapeli „Još Hrvatska ni propala“ je med prostim ljudstvom nastala nepopisljiva navdušenost, dokaz, da Istra za nas Slovane še ni zgubljena, dokler imamo med prostim narodom take zavedne Hrvate.

Nam pa, ki smo se vdeležili prelepe slavnosti, ostane ta dan v nepozabljivem spominu. Novomašniku pa želimo vsi mnogo uspeha v težavnem in imenitnem poklicu! Bog ga živi! V—ki.

Domače novice.

(Dobrotljivost presvitlega cesarja) nima ne konca ne kraja, kedar je treba podpreti oslabele moči svojih podložnih. Zopet nam dohaja vest, da je podaril Spodnji Idriji za popravo zvonika 100 gold., občini Vojsko v Logaškem okraji 200 gold. za razširjenje pokopališča iz lastnega premoženja.

(Obrotniški nadzornik) za Kranjsko, Štajarsko, Primorje in Dalmacijo g. Pogatsch nigg, obiskuje in pregleduje tovarne po Ljubljanski okolici. Škoda, da gospod pri toliki dobri volji in marljivosti, s svojo dolžnostjo spolnuje, ni zmožen slovensčine. V neki tovarni popraševal je nemški slovensko delalco po tem in onem, na kar mu pa ona niti besedice ni vedela odgovoriti, ker ne zna nemški. Ali mora res Kranjska zakleta biti, da se vse višje službe dajejo ljudem neveščim jezika.

(Nekaj za redarje!) Ko se v Latermanov drevored vstopi, stoji napisano na tablici mestnega magistrata, da po drevoredu ni dopuščeno jahati. Nekaj dni je pa, kar so vpeljali nekateri vozniki in prevosčeki — nov red — ker vozijo sredi drevoreda oblastno do železniške proge proti zverinjaku in to tako brzo — da se dostikrat mala deca komaj izogniti zamore. — Tu je tudi nekaj posla za občinske redarje.

Več let odkazoval se je že prostor zverinjakom — za vojaškem oskrbovalnem magacinom — kjer se prav ob cesti lepše podaje in tudi vozniki do tje brez vsakošnjih ovir lahko dovažajo potrebno blago in gledalce.

(Zlata poroka) bo v ponedeljek ob pol osmi uri zjutraj v Šmartnem pri Litiji. Ženin Jože Mrak, rojen 26. januarja 1805, nevesta Katra Smuk, rojena 7. junija 1810. Prva poroka je bila 11. febr. 1828. Ravno tisti čas bo še druga zlata poroka ravno tam, žal, da nam niso natančneje date znane.

(Obesil) se je na mlado smreko uradni sluga tukajšnje c. kr. pošte, Vencel Dunda, včeraj popoldne v Tomnovem boršiču pri Jaršah za Savo. Nesrečnež je oženjen in oče 3 otrok. Živel je v vednem prepiru s svojo ženo in splošno pomanjkanje privedlo je istega do take grozovite smrti.

(Prečastite gg. bralce) prosimo naj poročilo o prestavi v tukajšnji frančiškanski provinciji tako-le popolnijo in popravijo: V Klanec pride o. Hrizogon Majar iz Samobora; o. Avgustin Marčinko pa ne gre v Klanec, temveč v Samobor.

(Česplje.) Po Kranjskem jih bo tu pa tam manjkalo, ker jih je deloma spomladi pobralo, deloma pa poleti toča posmukala, po Hrvaškem jih je pa neki toliko, da ne vedó kam z njimi. Pravijo, da jih je ob štajarsko-hrvaški meji toliko, da jih ljudje še nikdar toliko ne pomnijo. Prodajajo jih mernik po 40 krajcarjev. Žganjarijam primanjkuje posode.

(Tržaški deželni zbor) se menda ne bo 6. oktobra, temveč nekoliko dni pozneje otvoril, ker ima municipalna delegacija s svojimi administrativni deli polne roke posla. Taista dela raztegajo se posebno na sanitetne zadeve o koleri itd., zaradi tega se dotični gospodje niso zamogli brigati za občinske zadeve. Toraj so sklenili napraviti prošnjo, da se bo otvorjenje deželnega zbora preložilo, da gospodje k sapi pridejo.

(Notarske službe) v Tržiči, Ratečah in Ilirski Bistrici so razpisane. Prosilci zanje vložijo naj prošnje v štirih tednih na c. kr. notarsko kamoro kranjsko v Ljubljani.

(† Henrik Ressel), civilni inženir, in sin slavno znanega tehnika Josipa Resselna, izumnika propeler-vijaka pri parnikih, umrl je predvčeranjem v Döblingu pri Dunaji. Ranjki je bil nepoznan, reven in skoraj od celega sveta zapuščen.

Razne reči.

— Štajarska mesta za advokate. Med 19 poslancev štajarskih mest je 13 doktorjev, trije veliki posestniki, trije meščani in samo eden obrtnik. Kakor se kaže so volila štajarska mesta popolnoma po želji in načelih liberalnih advokatov. Kako dolgo bodo hoteli imeti Štajarci še advokate za nadzorovalce in bodo pokladali v njihove dobička željne roke svojo srečo in blagostanje!

— V Olomuško semenišče na Moravskem se je letos oglasilo toliko ošmošolcev, da jih bo komaj polovico mogoče sprejeti. Srečna škofija!

— Dunajsko mesto je imelo 1883. l. 812 tisoč gold. več stroškov, kakor pa dohodkov. Vedno lepši sad liberalnega gospodarstva.

— Na Dunaji prijeli so te dni še devet anarhistov, ki so sumljivi, da so bili v zvezi s tajno tiskarno, katero so nedavno zasačili.

— V Levovu je že pred več dnevi zbolel predsednik poljskega kluba Groholski, jako nevarno. Kakor se čuje, mu je že precej odleglo in se mu zdatno zboljšuje. Zdravniki so izrekli svoje prepričanje, da je vsaka nevarnost minula.

— „Sloboda“, organ Starčevićev, je v svoji strasti proti vladi in Madjarom že tako daleč prišla, da svetuje dijakom, naj pobere kopita in gredo nadaljevat svoje študije na Rusko. Denarne sredstva jim bo preskrbela „Sloboda“ po prostovoljnih zbirkah, če ni na Ruskem kakega slovanskega dobrodelnega društva, ki bi hotelo skrbeti za hrvaške akademike. Po pravici opozarja „Pozor“ na nedoslednost, ki vlada pri vredništvu „Slobode“. Ni še namreč dolgo od tega, kar je ščuvala „Sloboda“ proti Srbom in Rusom. Ruse je še imenovala jedro azijskega barbarstva in njihovo deželo domovino najgršrega nazadjaštva.

— Slavnost, ki se ni sponesla. Pred mesecem dni so se sošli v Lipskem nemški strelci, kjer so skazovali svojo spretnost v streljanju. Prišlo jih je gotovo veliko, ker bilo je dohodkov nad 435.000 mark; a kaj ta lepa svota, ker je bilo pa stroškov za 515.000 mark.

— Judje bogaté. Kakor poročajo slovaške „Nar. Nov.“ je kupil Velikokaniški jud od barona Prandaua za 4 milijone in 400 tisoč goldinarjev lesa.

— Žalosten spomin. Na otoku Ischiji, ktereja je lansko leto razdjal silen potres, so obhajali obletnico s tem, da so postavili v Casamiccioli na enem mestu, kjer je poginilo največ ljudi, altar, na katerem se je darovala najsvetejša daritev za umrle. Poleg duhovnikov je bil navzoč tudi škof. Po molitvah je bil po mestu sprevođ.

— Krojaški kralj. Tudi krojači so imeli svojega kralja. Imenoval se je Izaak Moses in ja

živel v Londonu. Za sestavljanje inseratov je imel pesnika, kateremu je plačeval na leto 6000 gld. Moses je zapustil več milijonov goldinarjev.

— Da Italijani veliko prepelice in drugih selivnih tic polove in pobijejo, je vsakemu znano. Ali, da so samo lansko leto v Mesinskem pristanišču polovili nad 80.000 prepelice, tega bi težko kdo pričakoval. V celi Italiji se jih gotovo pobije vsako leto okoli pol milijona. Kar mislimo, da je preveč, in malo divjaško.

— Princ — bogoslovec. Poroča se, da misli princ Hanavski, sin umrlega volilnega kneza Hesenskega, ki je nedavno prestopil v Parizu v katoliško cerkev, v kratkem vstopiti v kateri benediktinski samostan na Avstrijskem, da se bo učil bogoslovja.

Telegrami.

Skiernievice, 13. sept. Priprave za cesarski sestavek so dovršene. Cesarja Franc Jožef in Viljem prideta v ponedeljek semkaj in se v sredo zopet odpeljeta.

Varšava, 12. sept. Pri postaji Lochov drl je z vso silo nek tovorni vlak dvornemu vlaku nasproti, v katerem se je peljal veliki knez Peter Nikolajevič. Edino vlakovodji dvornega vlaka se je zahvaliti, da se ni zgodila nesreča, ker je dal nasprotni par v mašino. Veliki knez je vlakovodji takoj 100 rubljev podaril, in ga je še caru posebno priporočil, vlakovodjo in kondukterje od tovrnega vlaka je pa takoj zapreti dal, ker so bili od nihilistov podkupljeni.

Rim, 13. sept. Cesar Franc Jožef izrazil je kralju Humbertu telegrafično svoje občudovanje gledé njegove požrtovalnosti in poguma.

Rim, 13. sept. Povodom rojstnega dne ruskega cara čestital mu je kralj telegrafično.

Rim, 13. sept. Kralj, princ Amadej in ministri so zdravi, poslanec Capo Placido in več zdravnikov zbolelo je za koleru.

Neapelj, 13. sept. Municipij izdal je naslednji buletin. Od 11. sept. polnoči pa do 12. o polnoči zbolelo jih je 815 za koleru, pomrlo pa 341.

Berolin, 13. sept. Cesar Viljem odpelje se jutri k cesarskemu shodu, odkoder se bo 16. v Berlinu povrnil ter se od ondod na 18. poda k vojaškim vajam ob Renu.

Tuji.

11. sept.

Pri **Maliči**: Ad. Elsner, trg. potovalec, iz Leipziga. — Oton Maass, knjigotržec, z Dunaja. — Henrik Grünzweig, c. k. poročnik, z Dunaja. — Avgust Landt, c. k. voj. duhovnik, z nečakinjo, iz Gradea. — Baroninja L. Wüllerstorff, zasebnica, iz Gradea. — Jul. Schrötter, c. k. svetnik ces. namestništva, iz Brna. — Viktor Kolesa, brzojavni uradnik, z družino, iz Trsta. — M. Cusmin, trgovec, s sinom, iz Gorice. — Nik. Budan, trgovec, iz Gorice. — R. Corti, trgovec, iz Italije. — J. Lapanje, učitelj, s Krškega.

Pri **Stonu**: D. Fürber, trg. potovalec, z Dunaja. — F. Bundialek, trg. potovalec, z Dunaja. — Dr. Pogatschnigg, c. k. obrtniški nadzornik, iz Gradea. — Edmund Pestotnik, c. k. stotnik, s soprogo, iz Gradea. — J. Obkircher, trg. potovalec, iz Gradea. — Josip Thorsch, trgovec, iz Trsta. — Jan. Ausenik, c. k. poštni vradnik, iz Trsta. — Amalija Lebitsch, zasebnica, iz Celovca. — Mat. Frelih, župnik, iz Vel. Lašič. — Janez Kačič, župnik.

Pri **Tavčarji**: Bernard, Löwy, trg. potovalec, z Dunaja. — Štef. pl. Szentmikalgi, kr. og. svetnik, iz Budapešte. — G. pl. Zoltan, kr. og. sodnik, iz Budapešte. — Anton Bartel, zasebnik, iz Zagreba. — Dr. M. Razpet, c. k. okr. zdravnik, iz Postojne.

Pri **Bavarskem dvoru**: Josip Ziegler, župnik, iz Sp. Štupice. — N. Nežič, beneficijant, iz Sp. Štupice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Dr. Franc Pichler, c. k. vladni svetnik, z družino, z Dunaja. — A. Elenovih, uradnik, z Dunaja. — Ana Eisner, zasebnica, s sinom, z Dunaja. — K. Eckhart, vradnik, z Dunaja. — Marija Chirosoptu, zasebnica, z družino, iz Trsta. — Rafael Zadro, trgovec, iz Chersa. — Karl Zadro, dijak, iz Chersa. — Vladimir Lusino, dijak, iz Chersa.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. septembra.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 80 kr.
Sreberna	81 " 65 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	105 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	95 " 65 "
Akcije avstr.-ogerske banke	850 " — "
Kreditne akcije	298 " — "
London	121 " 60 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 77 "
Francoski napoleond.	9 " 67 1/2 "
Nemške marke	59 " 69 "

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

Raskoschny-jeva izvrstna knjiga:

„Russland“ Land u. Leute

se dobi na prodaj po jako nizki ceni. Več se izve pri vredništvu „Slovenca“.

(3)

49 komadov za samo 7 gold. 60 kr.

Žlice, noži in vilice

iz

Britanije-srebra

s fabriškim pečatom.

Silno potrebno za vsako družino!
Čujte, pozor, in strmite!

Za deset let jamčim pismeno vsakemu, kdor si kupi pri meni namizje iz britanije-srebra, katero je poprej več nego 30 goldinarjev veljalo, da mu ostane belo, kakor pravo srebro. Namizje za obed in za desert je iz čistega, težkega in masivnega britanije-srebra, katero je skoraj tolišne vrednosti kakor pravo srebro, ter se sedaj skoraj zastoj le za pravo svojo ceno prodaja.

Garnitura obstoji iz sledečega:

- 6 namiznih nožev z izvrstno jekleno klino,
- 6 pravih anglo-brit. srebrnih vilic,
- 6 masivnih anglo-brit. srebrnih žlic,
- 12 anglo-brit. srebrnih žličic za kavo,
- 1 težka anglo-brit. srebrna zajemalka za juho,
- 1 masivna anglo-brit. srebrna posnemača za mleko,
- 3 masivne anglo-brit. srebrne žlice za desert,
- 3 prave anglo-brit. srebrne vilice za desert,
- 1 izvrstno skrinjico za poper ali sladkor,
- 6 tás lepo cizeliranih,
- 1 cedilce za čaj najbolj fino,
- 2 lepa svetilnika za salon,
- 1 prekrasna krušnica indiški in kitajski vdolbena.

49 reči, to je, 49 komadov, ki se lahko dobé proti predplači zneska ali pa po poštnem povzetju za 7 gld. 60 kr.

Svarilo! Le ono britanije-srebro je pravo, katero ima zgoraj naveden pečat vtisnjen.

Za dokaz da moja ponudba

ni sleparija

se obvežem tukaj javno, vsako blago, katero bi komu všeč ne bilo, brez ugovora nazaj vzeti. Vsak ga sme toraj brez zgube naročiti.

Kdor želi dobrega in solidnega blaga, obrne naj se hitro, dokler je še kaj zaloge, zaupljivo le na

Rabinovics,

Haupt-Depot der Anglo-Britan. Silberfabrik, Wien, II., Schiffamtsgasse 20.

Snažilni prah za navedeno namizje prodajam v škatljicah po 15 kr.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljše kmetijskega in poljedelskega orodja in strojev, posebno krmoreznic in slamoreznic Henrika Lanža v Mannheimu, kakor tudi druge najbolj izkušene izdelke; nadalje: **Žitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase** itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavec (gips); dalje **železnične šine** in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (18)

Franc Christof

leskeči lak za tlak po sobah

brez duhu, tudi se takoj posuši.

Se v sled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporočam tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati). Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

Franc Christof, Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino poobl. zaloga za Ljubljano in okolice pri **Jan. Luckmannu.** (6)

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporočam še nadalje

F. Caserman,

krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (4)

J. Krajec,

knjigotržec v Novomestu, (3)

priporočam svojo zalogo **šolskih knjig** za gimnazijo in ljudske šole.

(Zapisnik knjig za gimnazijo dobiva se brezplačno.)

Tudi priporočam svojo zalogo vsakovrstnega papirja in pisalnega orodja.

Podpisani kupuje **baker, mesing, cin, cink in staro železo**, ima večjo zalogo **štedilnih ognjišč** za vzidanje, katero on sam oskrbi kar najceneje mogoče. Tudi se dobiva pri njem vedno oglje iz trdega lesa po nizki ceni.

Janez Dolhar, (4)

ključavničarski mojster v ulicah sv. Florijana št. 32 in v Hrenovih ulicah št. 4.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode, v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporočam svojo že staro, daleč okolo dobro poznano delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bendera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebrano; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem slogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (8)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.